Scris de dr. Peter Lengyel
Marţi, 30 August 2016 17:15 -

29 august 2016. Azi am fost sunat de un prieten; îmi zicea că în magazinul unde lucrează – în centrul vechi al Sighetului, a intrat un liliac; a venit pe timpul zilei, a dat câteva ture… și nu poate să rămână seara în interior că va declanșa alarma; angajații și proprietarii au decis împreună că este jalnic să fie ucis, așa că trebuie căutată altă soluție. Am agreat că voi veni pe la 5 după-masa să îl iau… mă gândeam că o să îi fac câteva poze și ceva filmare… apoi să fie din nou liber. Animalul era sub o treaptă a coborârii spre beciul construcției, a ajuns acolo după ce a căutat un loc mai retras prin clădire; zbura de coace-acolo până a găsit locul cel bun, unde apoi a stat de multe ore liniștit. L-am luat în ceva cutie de plastic, culmea că avea și găuri pe unde să intre aer. Cei de la magazin erau fericiți că au scăpat de intrus, eu eram fericit că era primul liliac cârn (Barbastella barbastellus) pe care îl văd la Sighet; prin orașul acesta am văzut câteva specii de Myotis, apoi liliac pitic Pipistrellus dar niciodată un Barbastella. Îmi aduc aminte din studenție de lilieci cârni pe care i-am fotografiat cum stăteau în hibernare în peșteri din Apuseni, în general singuratici retrași în fisuri ale peretelui de stâncă. Acum că i-am văzut moaca… fața să fiu mai finuț… era clar ce este, i-am și zis prietenului care e proprietarul locului să dea un search pe net cu Barbastella barbastellus… dacă dorește să vadă cam cum arată pe niște poze mai mari. Nu cred că au fost impresionați de frumusețea lui, nici băieții, nici fetele. Dar nici liliacul cârn nu cred că a fost impresionat de frumusețea oamenilor.

A fost scos în teren unde am făcut câteva portrete cu dihania… are o față incredibilă; urechile care aproape că se ating la bază, toate zbârciturile și ochii atât de mici ca gămălia unui ac… ai impresia că nici nu vede. A emis niște chițcăituri și a dat câteva ture în zbor – cam lent și neîndemânatic… poate este un exemplar foarte tânăr, de-abia devenit independent; stătea prins pe un lemn de la o claie de fân, apoi a zburat în semicerc poate 50 de metri, la circa 1 metru înălțime, destul de aproape de iarbă și a aterizat pe un trunchi de salcie; interesant este că instinctiv a găsit un loc pe trunchi unde homocromia lui îl integra atât de bine în mediu că greu puteai să îl detectezi, chiar dacă știai că acolo a aterizat; a stat cât a stat, până am mai făcut niște poze și filmări și iar a pornit în zbor, ca un fluture mare, negricios, cu zbor destul de lent, nu departe de vârful ierburilor; deja era la peste 120 de metri când a dispărut după ceva tufe. Apunea Soarele. Un sărman țăran a oprit, interesat să vadă vietatea înaripată; îmi zice cu bunătate: domule, pasărea de felul ăsta zboară numai noaptea. Da. Nu e pasăre mamiferul, și nu e noapte acum, dar oricum nu contează.

Pe drumul de întoarcere îi povesteam lui Mark despre un liliac din Thailanda, specia numită

Craseonycteris thonglongyai – cel mai mic mamifer de pe Planetă – adultul are circa 3 cm lungime și greutatea de 2 grame; îți poți imagina cam cum e ca acest animal să nască pui vii, și după aceea să îi hrănească cu lapte… Îi povesteam despre ecolocație, despre radarul încorporat pe care îl au liliecii (microchiropterele), despre capacitatea lor de a vâna molii și țânțari și gândaci în zbor în întuneric… doar pe bază recepționării ecoului ultrasunetelor emise de prădător. Îți dai seama cum e să detectezi ceva molie aflată în zbor sinuos—imprevizibil, în pădure în beznă totală… să o urmărești și să o prinzi… incredibil ce performanțe. Și cum unele specii pot să se adune cu miile sau zecile de mii în ceva peșteră îndepărtată… să zboare kilometri pe galerii subterane în beznă totală; acele specii anual fac migrație la locul de hibernare aflat poate la multe sute de km de locul lor de vară; cum e să ai în creier harta peisajului la asemenea scară macro… și să ai capacitatea de a găsi intrarea poate nesemnificativă a acelei peșteri, undeva în ceva pădure sau printre tufe? Iar hibernarea e un alt aspect extraordinar… o bună parte din an să stai încremenit, cu metabolismul redus aproape la zero… aproape ca și cum nu ai exista.

Cumva simți că e bine că acest liliac cârn nu a fost ucis cu lopata și aruncat la gunoi… ci acum zboară liber în Maramureș. Sper să își găsească un adăpost bun – în ceva beci, grajd, clopotniță, pod de casă veche, ruine, scorburi șamd, unde ziua să se odihnească bine, iar nopțile să iasă la vânătoare de insecte. Iarna o să stea undeva prin zonă, în ceva loc ferit de îngheț… din câte pare această specie nu prea zboară la distanță mai mare de 40 km până la locul de hibernare… nu ca cele care pleacă la sute… uneori chiar și mii de kilometri. Dacă va avea noroc și capacitate de a trece peste toate, poate se va reproduce cu un partener la fel de perfect pe timp de noapte; va exista o iubire între ea și el… între el și ea. Acum, când scriu aceste rânduri… îmi pot imagina ce fericit zboară peste fânațe și peste tufe, ocolind clăi și sălcii… în bezna aceea perfectă unde nu îl vede nimeni. AUTOR: © dr. Peter Lengyel Sursa: Peter Lengyel blog